

(א) [ב"ק פ"ג: ט] שם נה, א [לקמן פ"ג: ב"ק מה], (ד) [מזין ע"ג: ט] ב"ק ק"ג: ע"ש לעיל ב' (ו) [לעיל כ"ג: ע"ש ושם א"ת: ר"ש בן יהוה], (ז) [ע"ש מ"ט: ט] סנהדרין י"ד: ד"ה ור"ש ע"ג: ט] (ח) [לעיל י"ח: מוזין ע"ג: ט] (ט) [דברים כ"ג, ע"ג: ט] (י) [ב"ק פ"ג: ט] (יא) [ב"ק פ"ג: ט] (יב) [ב"ק פ"ג: ט] (יג) [ב"ק פ"ג: ט] (יד) [ב"ק פ"ג: ט] (טו) [ב"ק פ"ג: ט] (טז) [ב"ק פ"ג: ט] (יז) [ב"ק פ"ג: ט] (יח) [ב"ק פ"ג: ט] (יט) [ב"ק פ"ג: ט] (כ) [ב"ק פ"ג: ט] (כ"א) [ב"ק פ"ג: ט] (כ"ב) [ב"ק פ"ג: ט] (כ"ג) [ב"ק פ"ג: ט] (כ"ד) [ב"ק פ"ג: ט] (כ"ה) [ב"ק פ"ג: ט] (כ"ו) [ב"ק פ"ג: ט] (כ"ז) [ב"ק פ"ג: ט] (כ"ח) [ב"ק פ"ג: ט] (כ"ט) [ב"ק פ"ג: ט] (ל) [ב"ק פ"ג: ט]

תורה אור השלם

1 וכן תעשה לקמורו וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה לכל אברת אחיך אשר האבד ממנו ומצאתה לא תובל לתעלה: דברים כב ג לא תראה את שור אחיך או את שווי בידים והתעלמת מיום השב השבים לאחיק: דברים כב א

הגהות הב"ח

(א) גמ' לברביבא דלמך רבינא ומלאת: (ב) שם אלא פירושה שיהיה ומונה והוקרה אלא ציינו כלל ומונה שהוקרה ממק: (ג) תוס' ד"ה בלוקח וכו' אם אינו הוזה לפול:

גליון הש"ס

גמ' משפעות דורשין א"ב. שנועות דף ע"ג:

מוסף רש"י

ושה דאברה. כיון דכתיב לכל אצדת אחיך, למה לי דכתב רחמנא חמור ושוך ושה ושלמה, וצפיק אלו מילואת דרשין לטלוה צד משה (ב"ק דף). ומצאתה דאתאי ליהדיה משמע. ואפילו הכי אחיך ולא עפ"י ולא מימא כי מיטע רחמנא ענד כוכביס היכא דלא אתאי ליהדיה דלכידתו אסורה (דע"ל ב). ענה ולא הוזהרה, אכל אתה ליהדיה מלחמה: ששטפה נהר שהיא מותרת. והאילו ותיאשו הצעלים (ב"ק פ"ג: ט). אשר תאבד ממנו. ממנו קרא יתירה הוא ללשמועין (דע"ל בבב).

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא

בלוקח מן הסגר. שאף הוא לקח מצוהה זו מאנשים הרבה ולא ידע דמאן נינהו וכיון דלית זהו סימן נתיאשו הצעלים: דשן. וכי הוא עלמנו דש את המצוה הזאת הלא פועלים הרבה דשו אותה: איסמיה. אסיר צרייתה זו מנכרתי: אמר ליה לא. תסמי.

בלוקח מן התגר. פרש"י שלקח מאנשים הרבה ועירב פירות יחד ואינו יודע של מי הן וצ"ל דלא פסיקא ליה דלמא מצא אמאי לא מוקי בלוקח שהוא תגר וי"ל דלא פסיקא ליה דלמא מצא קודם ששהא כדי לערבו בפירות אחרים חייב להחזיר אצל בלוקח מן התגר כבר עירב התגר ועי"ל בלא

כו.

עין משפט נר מצוה

פ"ג א ב מ"י פ"יו מהל' אבדיה הלכה ו סגן עשין עד טו"ש"ע ח"מ ס"י רכב סע"ף ז: פ"ג ג מ"י שם פ"יד הלכה א: פ"ג ד מ"י שם וסגן שם טו"ש"ע ח"מ ס"י רכב סע"ף ג: פ"ג ה מ"י שם וסגן שם טו"ש"ע ח"מ ס"י רכב סע"ף י: פ"ג ו מ"י שם סגן שם טו"ש"ע ח"מ ס"י רכב סע"ף ז: פ"ג ז מ"י פ"י"ג שם הלכה א: פ"ג ח מ"י שם פ"יא הלכה יב סגן שם טו"ש"ע ח"מ ס"י רכב סע"ף ג: פ"ג ט מ"י שם פ"י"ג הל' א ב סגן שם טו"ש"ע ח"מ ס"י רכב סע"ף א:

רבינו חננאל

אם מתגר לקח או מבעל הבית שרשים לו פועלים הרי הן שלו ואם מצאן צירורין או אפי' מפורזין ולקח מבעל הבית שרשים על ידי עבדיו הכנענים וכיוצא בהן נוטל ומכריז: מתנ' אף השמלה היתה סימנין ויש לה תובעין אף כל שיש לה סימנין ויש לה תובעין. אמר רבא [חזרון] דבור לר"י ושה דאבידה לרביי הכל קשיא. חמור דבור פי' חמור שכבד בבור אליבא דרבנן דאמרי שור ולא אדם חמור ולא כלים שפיר כתיב בקרא ונפל שמה שור או חמור אלא לר' יהודה דמתיבי על נוקי כלים בבור חמור מה בא למעט קשיא. שה דאבידה שנאמר כי תראה את שור אחיך או את שווי נדחים וגו' אם השור שיש לומר הוא הניחו שרוב השוורים שעושים מלאכה בהן אין נמסרין לרועה הוהיה תורה להשיבן שה לא כל שכן שה דכתב רחמנא למה לי קשיא. פי' גלילין צפיעי בקר. מלשון והיא בגלילי צואת האדם: ת"ר אשר תאבד ממנו פרט לאבידה שאין בה שיה פרוטה וכו' אמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יוחאי מנין לאבידה ששטפה נהר שמוותרת וכו' הא דאמר רבנאי ומצאתה דאתאי ליהדיה משמע הוא כפ' הגהות בתורא הלכה אין פורטין מתיבת המוכסין.

אבל בלוקח מן התגר וכן תני תנא קמיה דרב נחמן ל"ש אלא בלוקח מן התגר אבל בלוקח מבעל הבית חייב להחזיר א"ל רב נחמן וכו' בעל הבית בעצמו דשן א"ל א"ל לא תתרגם מתני' כ"כונן שרשן ע"י עבדו ושפחתו הכנענים: מתנ' א"ל: אף השמלה היתה בכלל כל אלו ולמה יצאת להקיש אליה לומר לך מה שמלה מיוחדת שיש בה סימנין ויש לה תובעין אף יכל דבר שיש בו סימנין ויש לו תובעים חייב להכריז: גמ' מאי בכלל כל אלו אמר רבא בכלל יכל אברת אחיך אמר רבא למה לי דכתב רחמנא שור חמור שה ושמלה צריכי דאי כתב רחמנא שמלה הוה אמינא ה"מ בעדים דגופה וסימנין דגופה אבל חמור בעדים דאוכף וסימנין דאוכף אימא לא מהדרין ליה כתב רחמנא חמור דאפילו חמור בסימני האוכף שור ושה דכתב רחמנא ל"ל שור דאפילו לגיות זנבו ושה לגיותיו ולכתוב רחמנא שור דאפילו לגיות זנבו וכ"ש שה לגיותיו אלא אמר רבא חמור דבור לרבי יהודה ושה דאבידה לרביי הכל קשיא ואימא לגללים הוא דאתא וגללים אפקורי מפקד להו ודילמא לסימנין הוא דאתא דאיבעיא לן סימנין דאורייתא או דרבנן כתב רחמנא שה דאפילו בסימנין מהדרין א"ל וסימנין דאורייתא אמרי מדקתני להו תנא לסימנין גבי שמלה דקתני מה שמלה מיוחדת שיש בה סימנין ויש לה תובעין חייב להכריז אף כל דבר שיש בו סימנין ויש לו תובעין חייב להכריז ש"מ דשה לאו לסימנין הוא דאתא: תנו רבנן יאשר תאבד פרט לאבידה שאין בה שיה פרוטה רבי יהודה אומר ומצאתה פרט לאבידה שאין בה שיה פרוטה מאי בינייהו אמר אביי משמעות דורשין איכא בינייהו מר נפקא ליה מאשר תאבד ומר נפקא ליה מומצאתה ולמאן דנפקא ליה מאשר תאבד הא ומצאתה מאי עביד ליה ההוא מיבעי ליה (ב) לכדרבנאי דאמר רבנאי ומצאתה דאתאי ליהדיה משמע ולמאן דנפקא ליה מומצאתה הא יאשר תאבד מאי עביד ליה מבעי ליה לאהדורי משום ר"ש בן יוחי מנין לאבידה ששטפה נהר שהיא מותרת שנתאמר יכן תעשה לכל אברת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאתה מי שאבורה הימנו ומצויה אצל כל אדם יצתה זו שאבורה הימנו ואינה מצויה אצל כל אדם ואיך הא דרבנאי מנא ליה נפקא ליה מומצאתה ואיך דרבי יוחנן מנא ליה ממונו ואיך מנא לא משמע ליה רבא אמר פרוטה שהוולה איכא בינייהו מ"ד מאשר תאבד איכא ומ"ד מומצאתה איכא ולמ"ד אשר תאבד הא בעינן ומצאתה וליכא אלא פרוטה שהוקרה איכא בינייהו מאן דאמר דאמר ומצאתה איכא ומאן דאמר פרט תאבד ליכא ולמאן דאמר ומצאתה הא בעינן אשר תאבד וליכא אלא פרוטה (ב) שהוקרה והוולה חוזרה והוקרה איכא בינייהו מאן דאמר אשר תאבד איכא ומאן דאמר ומצאתה בעינן דאית בה שיעור מציאה משעת אבידה ועד שעת מציאה: איבעיא להו סימנין דאורייתא או דרבנן מאי נפקא מינה לאהדורי

(ב"ק דף טו. ושם ד"ה מולא) אמרינן בגיבזה ילפינן יאוש מאצדה ור"ת ואצדה גופה מנלן וי"ל דמהכא נפקא לן דמה שמה מיוחדת שיש בה סימן ואין הצעלים מתיאשו אלא מוצעין שיחזרו להם כסימנין אפי' אי סימנין לאו דאורייתא ואין מחזירין אלא צעדים מ"מ ילפינן משמלה דדוקא דבר שיש בו סימן חייב להחזיר דע"י שיש בו סימן ימלא עדים שיאמר להם מכירים אתם שמלה שלי כשהו צעדין לך וכן וגם המולא לא יוציא השמלה להכרזה לכל אדם אלא למי שמתן זה סימנים אע"פ שאינו מחזיר לו צדק מ"מ דומה שהיא שלו ומראה אותה לעדים אצל דברים שאין בהן סימן הוי שלו לפי שהצעלים נתיאשו והא דקאמר בגמרא סימנין כדי נסכה אע"ג דלרין הסימנין דע"י זה יש לה תובעין מ"מ כדי נסכה דאפילו אי לא תני אלא שיש לה תובעין מ"מ ידעין דע"י סימנין יש לה תובעין ואין הצעלים מתיאשו כדפרישית ומיהו צירושלמי ילפינן מניין ליאוש מן התורה אמר רבי יוחנן אשר תאבד ממנו מי שאצורה ממנו ומלוה אלא כל אדם יראה זו כו':

בעדי אובך. פי' אי סימנין לאו דאורייתא: לגיות זנבו. ור"ת אם יש זה שיה פרוטה פשיטא ואם אין זה שיה פרוטה הא ממעטין לקמן מהסצה וי"ל דאזכרין שחייב לגוזה צעתה אע"פ שאין זה שיה פרוטה צעתה גזוזה:

חמור דבור לרבי יהודה. הא דלא קאמר גם לצי"ה קשה דלא חשיב אלא צהמות: ושה דאבידה לרביי הכ"ל קשיא. מקשינן וימנא מלתא דלמא צק"ו טרם וכתב לה קרא ומיך ה"ל כהן דכיון דנכתב שור לגיות זנבו הוי גיות שה צלל כל אצדת אחיך: פר"מ שאין בו שיה פרוטה. דס"ד לייצב מכלל כל אצדת אחיך:

מ"ש

או דרבנן מאי נפקא מינה לאהדורי

